

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2022/23

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Pożyczone, ukradzione... Plagiat i kompilacja w piśmiennictwie wczesnonowożytnym
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Borrowed, Stolen... Plagiarism and compilation in early modern writing
Kierunek studiów	Filologia polska
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	Literaturoznawstwo
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu	dr hab. Wiesław Pawlak, prof. KUL
------------------------	-----------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	15	IV	1

Wymagania wstępne	znajomość języka polskiego na poziomie umożliwiającym udział w zajęciach; wiedza o historii i kulturze średniowiecza, renesansu i baroku na poziomie przewidzianym w programie szkoły średniej i studiów na kierunku filologia polska, pierwszy stopień gotowość aktywnego poszerzania wiedzy oraz korygowania przyswojonych uprzednio stereotypów i uproszczeń w zakresie rozpoznawania i wartościowania zjawisk literackich i kulturowych; kultura osobista gwarantująca udział w zajęciach w sposób umożliwiający ich niezakłócony przebieg;
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

1. Przedstawienie kształtowania się koncepcji praw autorskich i własności intelektualnej w okresie od starożytności do czasów nowożytnych (XVIII w.)
2. Zapoznanie z humanistyczną kulturą intelektualną w epoce wczesnonowożytnej (XV-XVIII w.), w szczególności z typowymi dla niej metodami pozyskiwania, selekcjonowania, magazynowania i dalszego przetwarzania informacji, w kontekście ówczesnych wyobrażeń na temat praw autorskich i własności intelektualnej (imitacja, kompilacja, plagiat/kradzież literacka)
3. Wykształcenie umiejętności analizy i oceny dzieł literatury dawnej z uwzględnieniem ówczesnych standardów ochrony praw autorskich i własności intelektualnej

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna i rozumie ogólne zagadnienia teoretycznoliterackie, przekraczające zakres poetyki, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień związanych z własnością intelektualną i prawami autorskimi	K_W03
W_02	Student zna i rozumie główne tendencje rozwojowe literaturoznawstwa, ze szczególnym uwzględnieniem wypowiedzi odnoszących się do zagadnień związanych z własnością intelektualną i prawami	K_W07
W_03	Student zna i rozumie zasady ochrony własności intelektualnej oraz etos pracy naukowej	K_W10
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi zaprezentować precyzję i sprawność myślenia teoretycznego w wypowiedziach ustnych i pisemnych w języku polskim, zwłaszcza w zakresie dyskursu odnoszącego się do zagadnień związanych z własnością intelektualną i prawami autorskimi	K_U01
U_02	Student potrafi przeczytać i przeanalizować tekst dawny pod kątem jego oryginalności i respektowania współczesnych mu standardów ochrony praw autorskich	K_U10
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student jest gotów do analizowania i tworzenia krytycznego dyskursu naukowego	K_K01
K_02	Rozumie konieczność ochrony intelektualnej, docenia znaczenie ochrony prawno-prawa podmiotowe twórców i zna konsekwencje ich naruszenia	K_K09

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

<ol style="list-style-type: none"> 1. Antyczne antecedencje nowożytnego dyskursu na temat praw autorskich i własności intelektualnej. Pojęcia: imitacji, kompilacji, kradzieży literackiej i plagiatu. 2. Średniowieczne wyobrażenia na temat praw autorskich i własności intelektualnej („Scientia Dei donum est, unde vendi non potest”) 3. Narodziny nowożytnej koncepcji praw autorskich i ochrony własności intelektualnej (F. Douaren, L. Castelvetro, J. Thomasius) 4. Wybrane przykłady kradzieży literackiej i praktyk kompilacyjnych w piśmiennictwie epok dawnych

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			

W_01	Wykład konwencjonalny z wykorzystaniem multimedialnych technik przekazu wiedzy (prezentacja) i z elementami wykładu konwersatoryjnego	Kolokwium ustne sprawdzające opanowanie wiedzy i umiejętności przekazywanych na wykładzie	Lista obecności, protokół
W_02	Wykład konwencjonalny z wykorzystaniem multimedialnych technik przekazu wiedzy (prezentacja) i z elementami wykładu konwersatoryjnego	Kolokwium ustne sprawdzające opanowanie wiedzy i umiejętności przekazywanych na wykładzie	Lista obecności, protokół
W_03	Wykład konwencjonalny z wykorzystaniem multimedialnych technik przekazu wiedzy (prezentacja) i z elementami wykładu konwersatoryjnego	Kolokwium ustne sprawdzające opanowanie wiedzy i umiejętności przekazywanych na wykładzie	Lista obecności, protokół
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Wykład konwencjonalny z wykorzystaniem multimedialnych technik przekazu wiedzy (prezentacja) i z elementami wykładu konwersatoryjnego	Kolokwium ustne sprawdzające opanowanie wiedzy i umiejętności przekazywanych na wykładzie	Lista obecności, protokół
U_02	Wykład konwencjonalny z wykorzystaniem multimedialnych technik przekazu wiedzy (prezentacja) i z elementami wykładu konwersatoryjnego	Kolokwium ustne sprawdzające opanowanie wiedzy i umiejętności przekazywanych na wykładzie	Lista obecności, protokół
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Wykład konwencjonalny z wykorzystaniem multimedialnych technik przekazu wiedzy (prezentacja) i z elementami wykładu konwersatoryjnego	Kolokwium ustne sprawdzające opanowanie wiedzy i umiejętności przekazywanych na wykładzie	Lista obecności, protokół
K_02	Wykład konwencjonalny z wykorzystaniem multimedialnych technik przekazu wiedzy (prezentacja) i z elementami wykładu konwersatoryjnego	Kolokwium ustne sprawdzające opanowanie wiedzy i umiejętności przekazywanych na wykładzie	Lista obecności, protokół

VI. Kryteria oceny, wagi...

50% – obecność studenta na zajęciach

50% – kolokwium

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	15

Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	5
--	---

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
<ul style="list-style-type: none"> • L. Górnicki, <i>Rozwój idei praw autorskich: od starożytności do II wojny światowej</i>. Wrocław 2013. • M. Jankowska, <i>Autor i prawo do autorstwa</i>. Warszawa 2011.
Literatura uzupełniająca
<ul style="list-style-type: none"> • Byoung Jo Choe, <i>Geistiges Eigentum im römischen Recht? – unter besonderer Berücksichtigung des Urheberrechts</i>. „Seoul Law Journal” 52 (2010), nr 2. <ul style="list-style-type: none"> ○ Fulińska, <i>Naśladowanie i twórczość. Renesansowe teorie imitacji, emulacji i przekładu</i>. Wrocław 2000. • N. Hathaway, <i>Compilatio: from Plagiarism to Compiling</i>. „Viator” 20 (1989). • C. Hesse, <i>The Rise of Intellectual Property, 700 B.C. – A.D. 2000: an Idea in the Balance</i>. „Daedalus” 131 (2002), nr 2. • H. Jaumann, <i>Öffentlichkeit und Verlegenheit. Frühe Spuren eines Konzepts öffentlicher Kritik in der Theorie des „plagium extrajudiciale” von Jakob Thomasius (1673)</i>. „Scientia Poetica” 4 (2000). • H. Łopaciński, <i>Przyczynek do historii plagiatów w piśmiennictwie polskim. – Kto był autorem „Bylicy świętojańskiej”?</i> „Pamiętnik Literacki” 1902. • H. Markiewicz, <i>Z dziejów plagiatu w Polsce</i>. W: idem, <i>Zabawy literackie</i>. Kraków 1992. • R. Mazurkiewicz, <i>Jeszcze jeden przyczynek do dziejów plagiatu w literaturze polskiej XVII wieku</i>. „Ruch Literacki” 49 (2008), z. 6, s. 591-600. • S. McGill, <i>Plagiarism or Imitation? The Case of Abronius Silo in Seneca the Elder’s „Suasoriae” 2.19-20</i>. „Arctura” 43 (2010). • T. Michałowska, <i>Oryginalność</i>. W: <i>Słownik literatury staropolskiej. Średniowiecze. Renesans. Barok</i>. Red. T. Michałowska, przy współudziale B. Otwinowskiej, E. Sarnowskiej-Temierusz. Wrocław 1998. • A. Minnis, <i>Medieval Theory of Authorship: Scholastic Literary Attitudes in the Later Middle Ages</i>. London 1984. • <i>Medieval and Early Modern Authorship</i>. Ed. G. Bolens, L. Erne. Tübingen 2011. • W. Pawlak, <i>U początków wczesnonowożytnej refleksji dotyczącej własności intelektualnej. François Douaren: „De plagiariis et scriptorum alienorum compileribus [...] epistola” (1550)</i>, „Pamiętnik Literacki” 111 (2020), z. 2, s. 65-81. • M. Pignata, <i>François le Douaren et le „Tractatus de plagiariis”</i>. „Revue d'histoire des facultés de droit et de la culture juridique” 37 (2017), s. 623-637. • G. Post, K. Giocarinis, R. Kay, <i>The Medieval Heritage of a Humanistic Ideal: „Scientia Donum Dei Est, Unde Vendi Non Potest”</i>. „Traditio” 11 (1955), s. 195-234. • H. Selle, <i>Open Content? Ancient Thinking on Copyright</i>. „Revue Internationale des droits de l’Antiquité”, 55 (2008), s. 469-470. • A. Sitkova, <i>O pisarstwie Józefa Wereszczyńskiego. Wybrane problemy</i>. Katowice 2006. • E. Stemplinger, <i>Das Plagiat in der griechischen Literatur</i>. Leipzig-Berlin 1912. • K. Visky, <i>Geistiges Eigentum der Verfasser im antiken Rom</i>. „Archiv für Urheber- und Medienrecht” 106 (1987), s. 17-40. • Z. Wojtkowiak, <i>Aleksander Gwagnin i Maciej Strykowski. Dwaj autorzy jednego dzieła</i>, Poznań 2014.